

Policija visuomenės ir pareigūno akimis: kokios policijos reikia valstybei ir piliečiui?

Dr. Eglė Vileikienė
Vidaus reikalų ministerijos
Viešojo saugumo politikos departamento
vyriausioji specialistė

Vilnius
2013.05.09

Tyrimo metodika

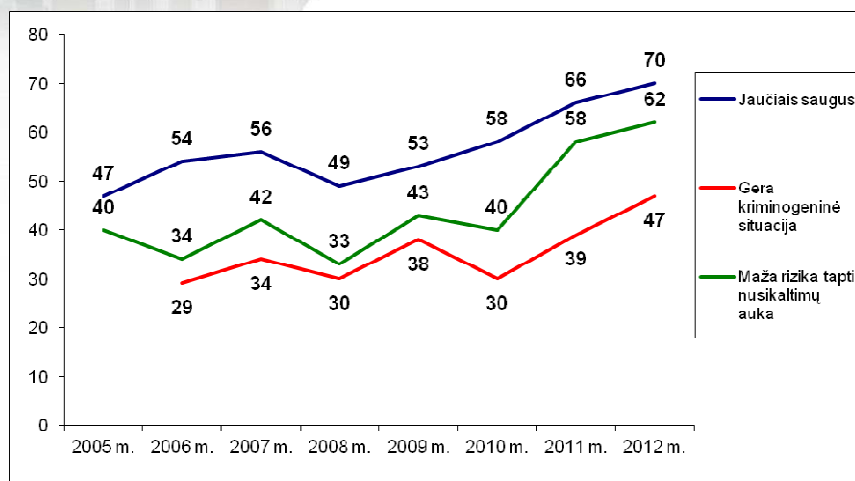
- Reprezentatyvi **Lietuvos gyventojų apklausa** buvo atlikta 2012 m. rugpjūčio 9 – spalio 8 d. Pagal parengtą klausimyną apklausą atliko „Baltijos tyrimai”.
- Visose Lietuvos savivaldybėse individualių interviu būdu buvo apklausti 15-74 m. gyventojai (atlikti 3022 interviu).
- 2011 m. spalio-lapkričio mėn. buvo organizuota reprezentatyvi **policijos pareigūnų apklausa**.
- Pašto apklausos būdu visuose teritoriniuose padaliniuose apklausta 3050 kriminalinės ir viešosios policijos pareigūnų.

Policija visuomenės akimis

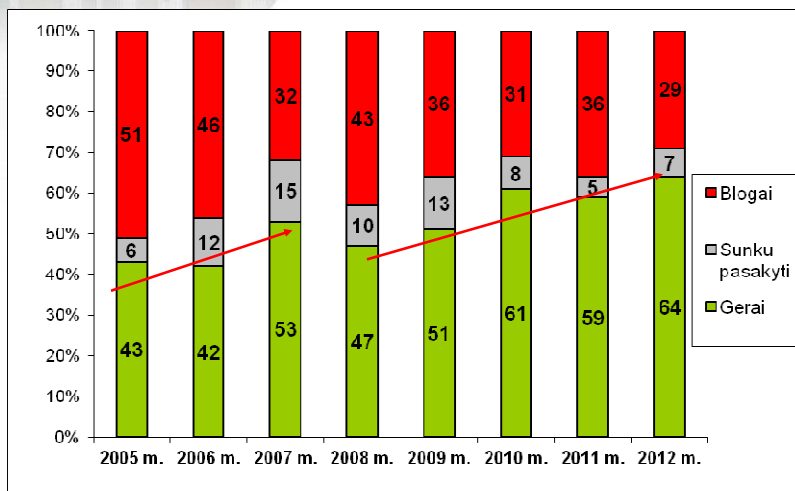
- Esama situacija ir ankstesnis policijos veiklos vertinimas
- Gyventojų lūkesčiai

Viešojo saugumo situacijos suvokimas

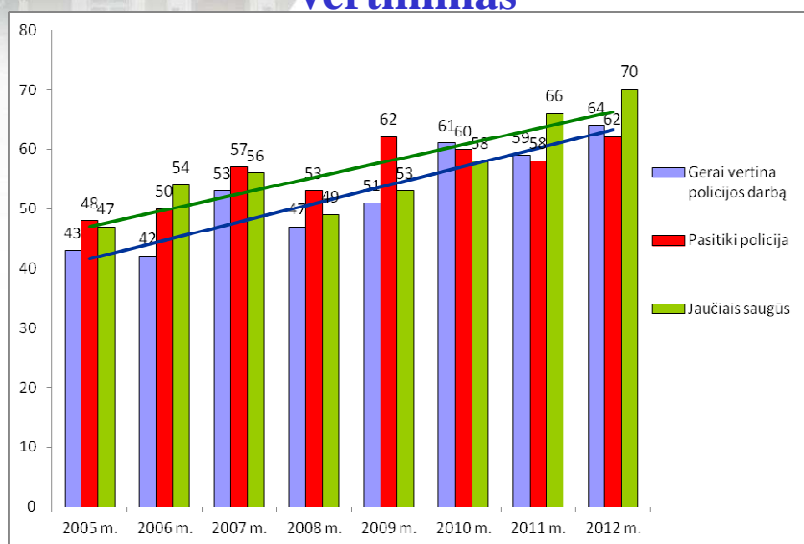

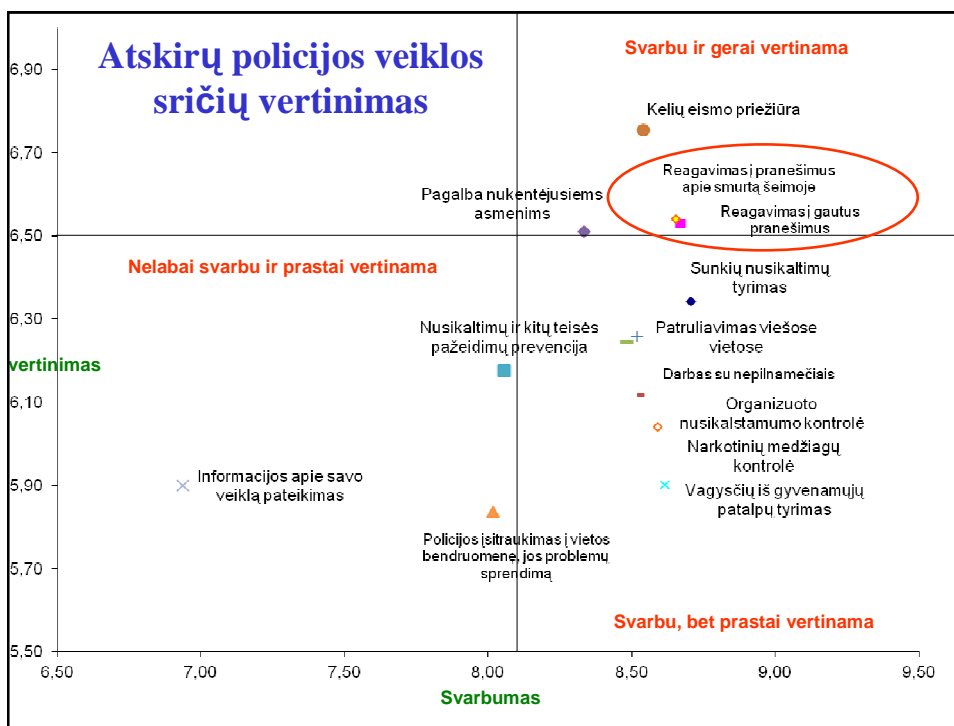

Policijos darbo vertinimas 2005-2012 m.

Saugumo jausmas ir policijos veiklos vertinimas

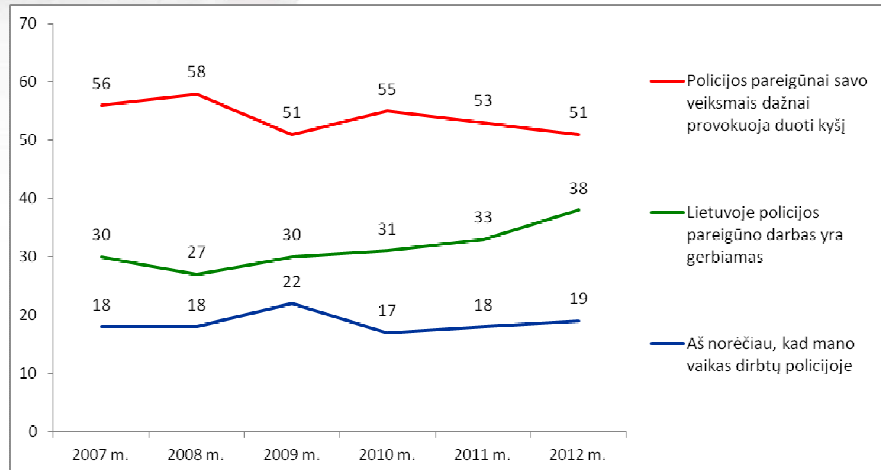

Policijos pareigūnų vertinimo pokyčiai (1997 – 2012 m.)

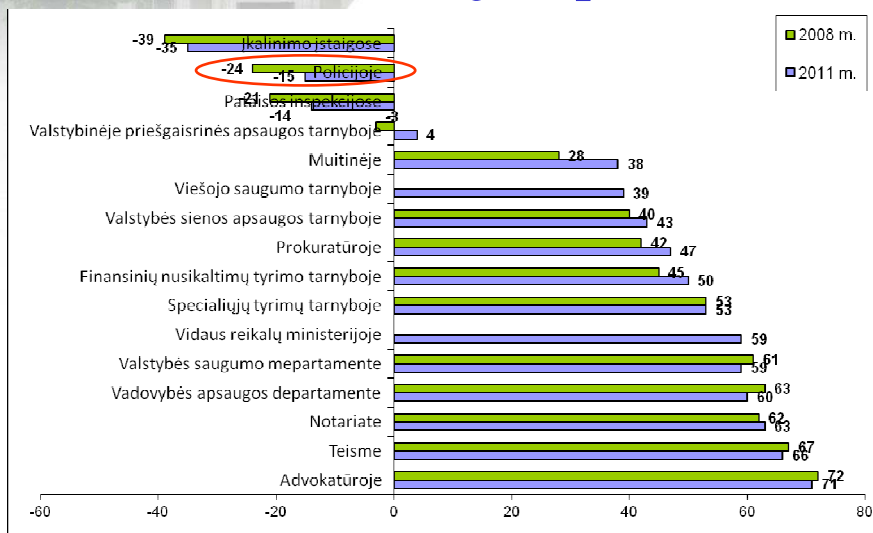
	Tvarkingi – Netvarkingi	Išmano savo darbą - Neišmano savo darbo	Mandagūs – Nemandagūs	Darbštūs - Tingūs	Gerbia žmonių teises - Negerbia žmonių teisių	Verti pasitikėjimo - Nekeliantys pasitikėjimo	Sąžiningi – Nesą- žiningi	Visada laikosi įstatymų - Dažnai pažeidžia įstatymus	Neimantys kyšių - Imantys kyšius
1997 m.	31	-10	-1	-11		-15			
2006 m.	24	21	6	0	-8	-19	-15	-28	
2008 m.	23	24	9	18	0	-14	-5	-21	
2010 m.	56	45	30	16	12	0	-7	-13	
2011 m.	38	28	21	22	20	1	4	-9	-20
2012 m.	52	48	33	24	18	10	1	-8	-27

Gyventojų požiūris į policiją (sutinka su šiais teiginiais)

Darbo institucijose prestižas

Policija visuomenės akimis (I)

- Per pastaruosius metus pagerėjo gyventojų nuomonė daugeliu klausimų, susijusių viešojo saugumo būklės ir policijos veiklos vertinimu.
- Pastebimai išaugo savo gyvenamojoje vietoje saugiai besijaučiančių, gerai kriminogeninę situaciją vertinančių ir manančių, kad rizika tapti nusikaltimo auka maža, gyventojų dalis. Tai yra vieni geriausių rodiklių tiriamuoju laikotarpiu.
- Per pastaruosius šešiolika metų pastebimai išaugo policijos pareigūnų vertinimas. Dabar gyventojai daug dažniau apibūdindami policijos pareigūnus jiems priskiria teigiamas savybes.

Policija visuomenės akimis (II)

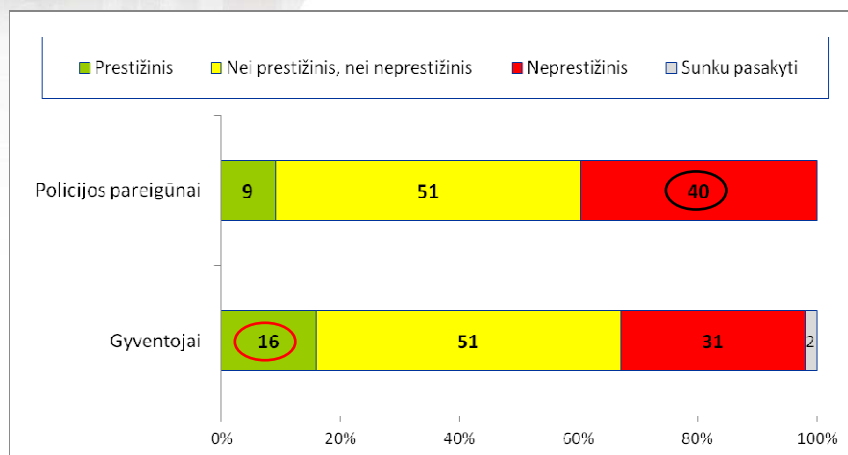
- Gyventojai nelaiko darbo policijos prestižiniu – panašiai vertinamas darbas pataisos inspekcijose ir įkalinimo įstaigose.
- Tik kas penktas respondentas norėtų, kad jų vaikas dirbtų policijoje. Ši tendencija beveik nesikeičia pastaruosius šešerius metus.
- Policijos darbo vertinimas siejamas su įsitikinimu apie korupcijos paplitimą šioje institucijoje. Gyventojai, manantys, kad policijos pareigūnai yra korumpuoti, daug mažiau pasitiki policija ir prasčiau vertina jos darbą.

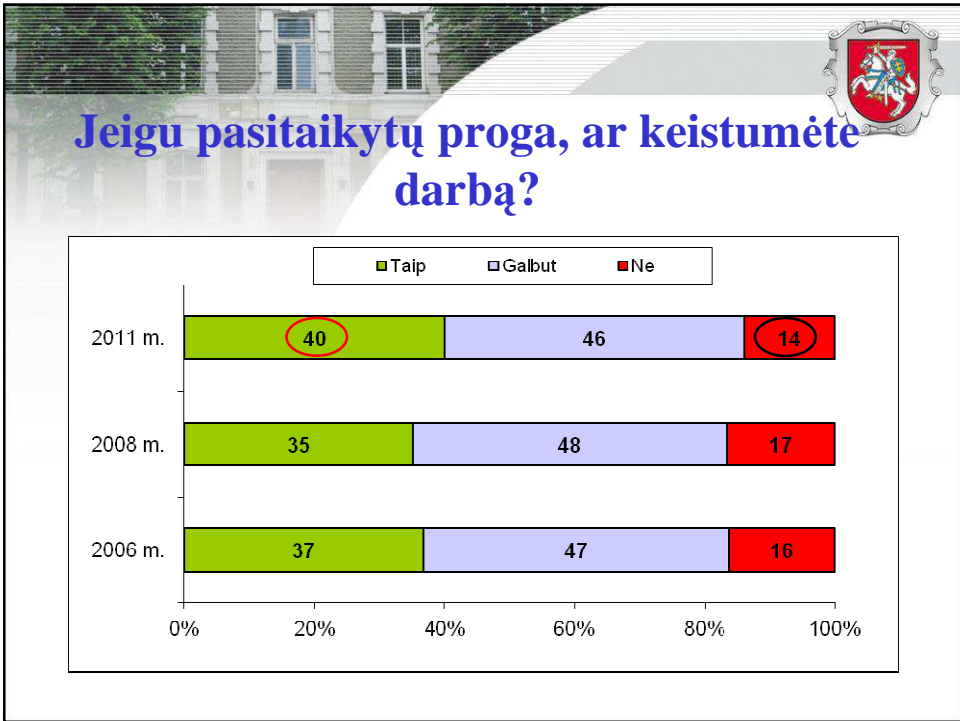
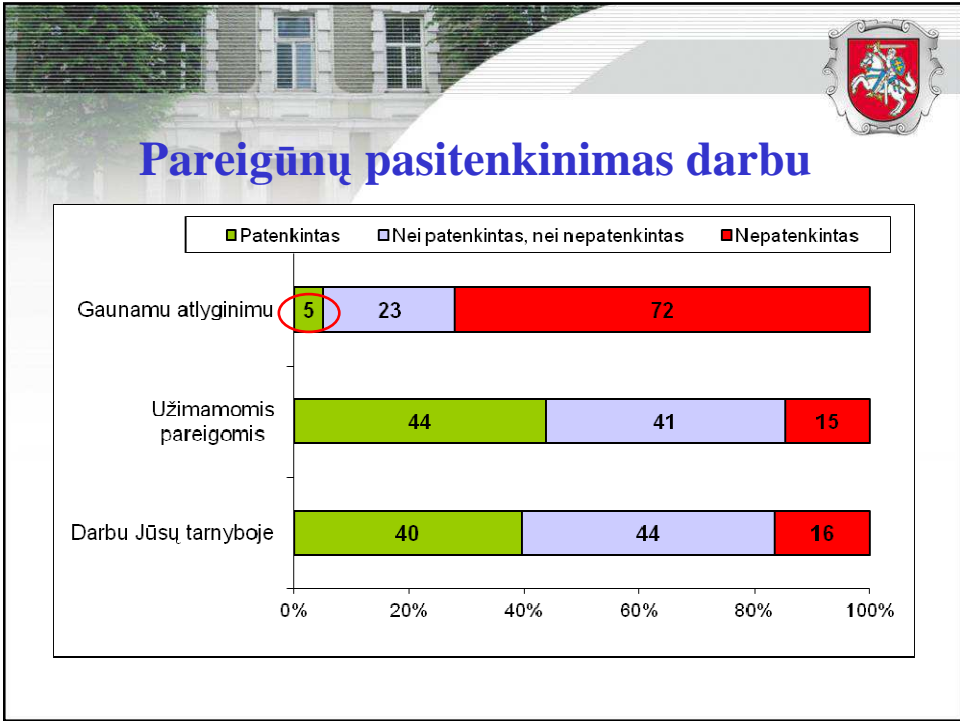
Situacija policijoje pareigūnų akimis

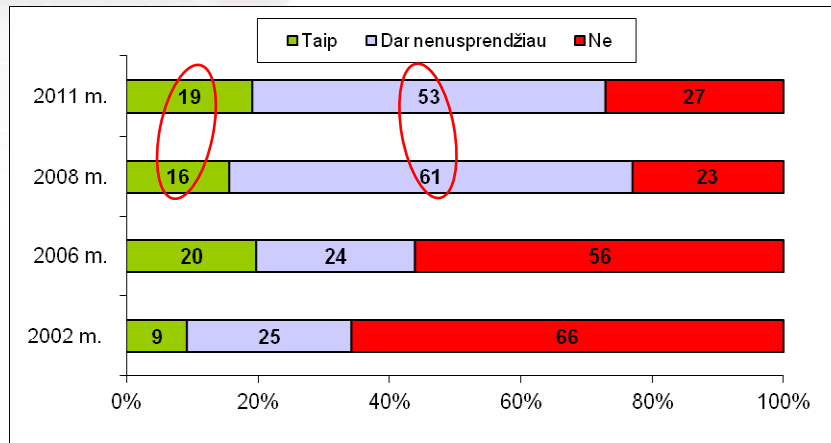
- Esamos padėties vertinimas
- Ateities perspektyvos

Darbo policijoje prestižas gyventojų ir policijos pareigūnų vertinimu

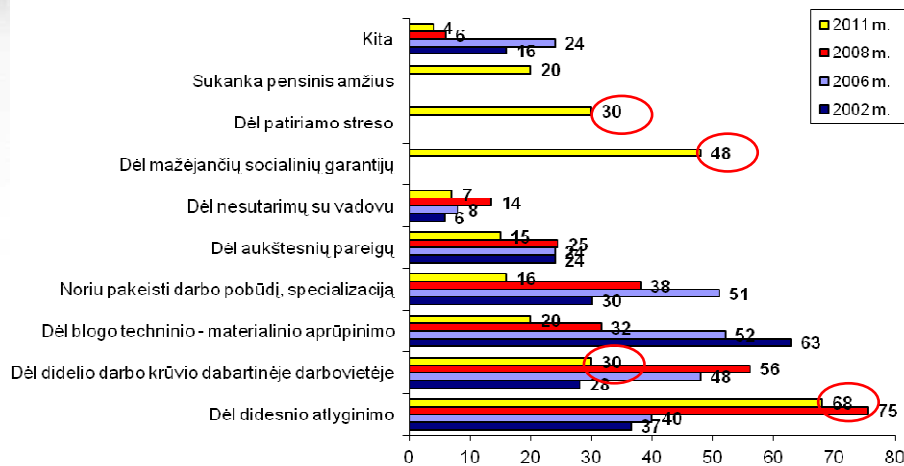

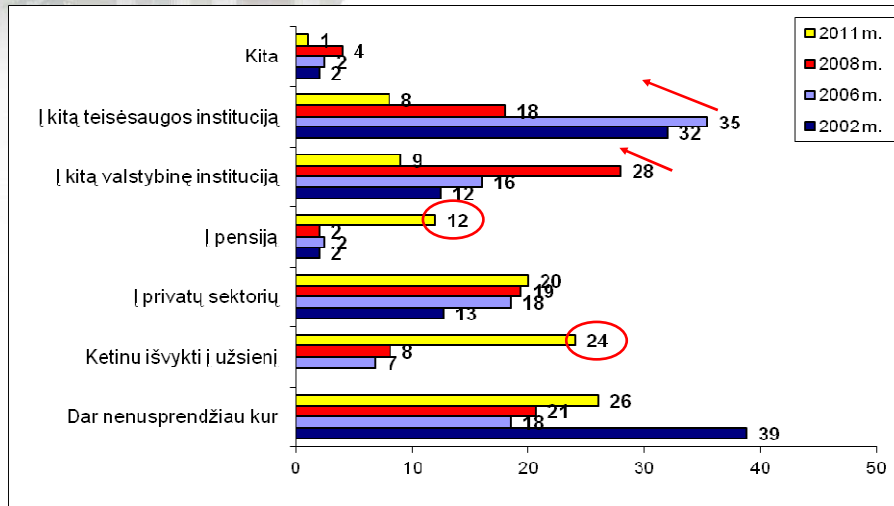
Ar artimiausiu metu ketinate keisti darbovietę?

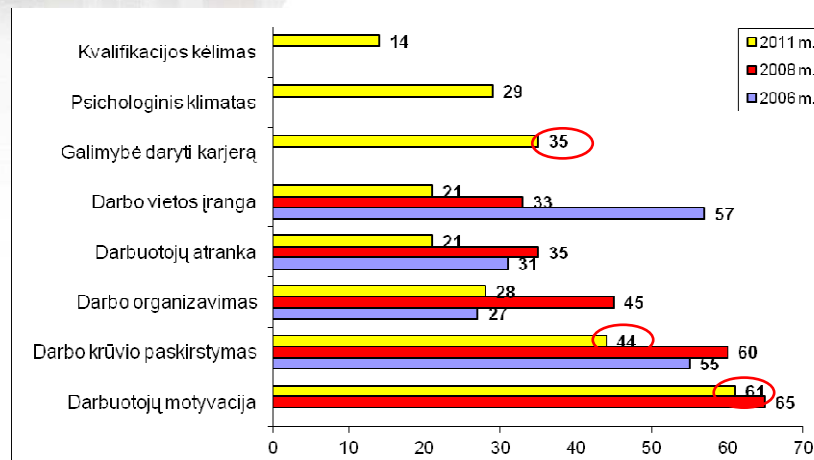
Priežastys, dėl kurių ketinama keisti darbovietę (N=918)

Kur ruošiatės išeiti?

Kurios Jūsų įstaigos sritys yra silpniausios?

Situacija policijoje pareigūnų akimis

- Policijos pareigūnai dar prasčiau vertina savo profesijos prestižą nei gyventojai.
- Tik labai nedidelė dalis pareigūnų patenkinti darbo užmokesčiu. Mažiau nei pusė – darbu policijoje ir einamomis pareigomis.
- Mažėja lojalumas institucijai. Pagrindinės galimos darbo keitimo priežastys – mažas atlyginimas, dideli darbo krūviai, patiriamas stresas ir mažėjančios socialinės garantijos.
- Silpniausiomis policijos įstaigų sritimis pareigūnai dažniausiai įvardijo motyvacijos stoką, darbo krūvio paskirstymą ir galimybę daryti karjerą.

Išvados (I)

- Gyventojai pasitiki policija, gana gerai vertina jos veiklą bei policijos pareigūnus.
- Pasitikėjimas policija dabar yra pats didžiausias per visą nepriklausomybės laikotarpį.
- Žmonių lūkesčiai nekinta – iš policijos tikimasi mandagumo, profesionalumo ir operatyvumo.
- Tačiau policijos darbo prestižas vis dar yra menkas tiek išorėje, tiek ir viduje.

Išvados (II)

- Didėja policijos profesionalumas, auga pareigūnų turinčių aukštąjį išsilavinimą dalis, keičiasi pareigūnų mentalitetas.
- Tačiau policija sensta, mažėja pareigūnų motyvacija ir lojalumas sistemai.
- Pastaraisiais metais mažėjantis policijos finansavimas ir menkas profesijos prestižas lemia, kad sistema neatsinaujina profesionalais.

Klausimas diskusijai

Ką daryti, kad policija būtų patraukti, motyvuota ir veiksminga?